

1. Порушення працівником залізничного, водного або повітряного транспорту правил безпеки руху або експлуатації транспорту, а також недоброякісний ремонт транспортних засобів, колій, засобів сигналізації та зв'язку, неприйняття заходів для утримання в належному стані льотну смугу якщо це створило небезпеку для життя людей або настання інших тяжких наслідків, – караються виправними роботами на строк до двох років або обмеженням волі на строк до трьох років.

2. Ті самі діяння, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження або заподіяли велику матеріальну шкоду, – караються позбавленням волі на строк від двох до семи років.

3. Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей, – караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років.

Література:

1. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс]: закон України від 05. 04. 2001 р. № 2341-III із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду: за станом на 10. 09. 2009 р. № v020p710-09. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу:

<http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

2. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів: навч. посіб. / М. Й. Коржанський. – вид. 3-тє, доп. та перероб. – К.: Атіка, 2007. – 592 с.

3. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / [Ю. В. Александров, О. О. Дудоров, В. А. Клименко та ін.]; [за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименко]. – вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: Атіка, 2008. – 712 с.

4. Кримінальне право: Особлива частина: підручник / [Ю. В. Баулін, В. І. Борісов, В. І. Тютюгін та ін.]; [за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація]. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2010 – 608 с.

УДК 343.359.3 : 656.7 (043.2)

Юхно В.В.,
студентка,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Хорт І.В., старший викладач

КОНТРАБАНДА НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ НА ПОВІТРЯНОМУ ТРАНСПОРТІ: ДЕЯКІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Проблема контрабанди на повітряному транспорті є однією зі складових економічної злочинності та набула значної актуальності. Боротьба з цим негативним явищем належить до першочергових завдань держави у справі захисту її економічних інтересів, про що неодноразово підкреслював Президент України В. Ф. Янукович [2]. Контрабанда дозволяє уникнути сплати митних платежів до бюджету держави. Вона нерозривно пов'язана з корупцією в органах влади і управління, правоохоронних органах, банківських структурах, що суттєво впливає на загальну криміногенну ситуацію в Україні. Головна суспільна небезпека контрабанди полягає в тому, що вона підриває існуючі економічні, фінансові, податкові відносини держави.

Проблема контрабанди та методів її розслідування в Україні є досить вивченою темою. Її аспектам присвячені роботи таких вітчизняних дослідників: Багрій-Шахматова Л.В., Бантишева О.Ф., Богдановича А.А., Гармаєва Ю.П., Дудорона О.О., Ківалова С.В., Кондратьєва Я.Ю., Кравченка О.О., Омельчука О.М., Ромапука Б.В., Шевчука В.М., Шкарупи В.К., Шумилова М.М. та інших.

Складність сучасного соціально-економічного стану суспільства, розширення міждержавних відносин за наявності потужних регіональних джерел для нелегального виробництва наркотичних засобів і значних доходів від їх незаконного обігу створюють передумови виникнення та функціонування організованих злочинних угруповань, які займаються збутом наркотиків. Почалось активне проникнення міжнародного наркобізнесу на територію України.

Запобігання та протидія контрабанді є одним із найважливіших завдань органів митної служби відповідно до ст. 7 МК України. Розслідування справ цієї категорії найчастіше починається із затримання особи, яка незаконно переміщує через митний кордон України наркотичні засоби. Зазначимо, що до слідчих дій, які проводяться на початковому етапі розслідування контрабанди наркотичних засобів, належить

слідчий огляд, що являє собою новелою у митному законодавстві. Стаття 340 МК України передбачає, що особистий огляд як виняткова форма митного контролю проводиться за письмовим рішенням, якщо є достатні підстави вважати, що громадянин, який прямує чи перебуває в зоні митного контролю або у транзитній зоні міжнародного аеропорту, приховує предмети контрабанди чи товари, які є безпосередніми предметами порушення митних правил або заборонені для ввезення, вивезення чи транзиту через територію України [1]. Ця дія має важливе значення для своєчасного виявлення, фіксації та вилучення предметів, документів, речовин і слідів, а також для здобуття вихідної інформації, необхідної для розробки версій про способи переміщення контрабанди, її учасників тощо.

На нашу думку, у деяких випадках доцільно провести освідування, яке доручається лікарю-наркологу, про що виноситься відповідна постанова. Специфіка даної дії полягає у тому, що останнім часом контрабандисти, які перевозять наркотичні засоби, щоразу частіше використовують у якості "контейнерів" різні порожнини свого тіла, такі як шлунок, шлунково-кишковий тракт (перевізник проковтує герметичні упаковки з наркотичними засобами), статеві органи і пряму кишку. [3, с.170].

У процесі допиту підозрюваного необхідно з'ясувати за які кошти купувались наркотики і з яких джерел. Якщо наркотик виготовлений безпосередньо особою, затриманою з контрабандою, слід з'ясувати, в який спосіб виготовлені наркотичні засоби, які обладнання використовувались, де і у кого вони були придбані, у кого куплена сировина, на якому транспорті вона перевозилась, паролі і засоби зв'язку з відправником і одержувачем, як передбачалось подолати прикордонний і митний контроль, яка винагорода передбачена за перевозку, від кого і в який спосіб вона має бути одержана.

Під час затримання підозрюваного невідкладно проводиться обшук, в процесі якого детально обслідуються одяг, особливо шви, взуття, тіло затриманого, наявні при ньому предмети. Метою обшуку є виявлення наркотичних та інших речовин, а також предметів і речовин, призначених для їх виготовлення, засобів їх транспортування; предметів, в яких вони зберігались; записних книжок, фотознімків, телеграм, записок, квитанцій про поштові перекази, грошей, ощадних книжок, зброї, документів і предметів, які можуть бути належними до справи або містити докази, що викривають особу у вчиненні контрабанди.

Наступним невід'ємним етапом є допит свідків. Першими допитується очевидці, які виявили предмети контрабанди, інспектори митни-

ці, працівники транспорту, члени туристичних груп і делегацій, у складі яких був підозрюваний. З'ясовується, за яких обставин та з допомогою яких технічних засобів виявлена контрабанда, як перевірялись документи, як поводив себе підозрюваний в цей момент, які давав пояснення з приводу виявлення у нього предметів контрабанди. Залежно від результатів, отриманих внаслідок проведення першочергових слідчих дій, планується подальше розслідування цього злочину. У разі закриття кримінальної справи про контрабанду за наявності в діях особи, щодо якої було порушено цю справу, ознак порушення митних правил матеріали про таке порушення передаються до митного органу або до суду для притягнення зазначеної особи до адміністративної відповідальності [1].

Таким чином, успішне вирішення поставлених перед державою завдань по боротьбі з контрабандою значною мірою залежить від висококваліфікованого проведення низки слідчих дій, таких як огляд, допит свідків-очевидців, освідування, залучення експертів, спеціалістів кінологічної служби митниці та інших. В даній роботі були розкриті лише окремі питання досліджуваної проблематики, яка є багатогранною та потребує подальшої розробки.

Література:

1. Митний Кодекс України: від 13 березня 2012 року.
2. Виступ Президента України Віктора Януковича з нагоди святкування Дня митної служби України та Дня прикордонника.
3. Основи митної справи в Україні. Навч. посіб. /За ред. П.В.Пашка.– К.; Знання. 2008.– Ст.170.